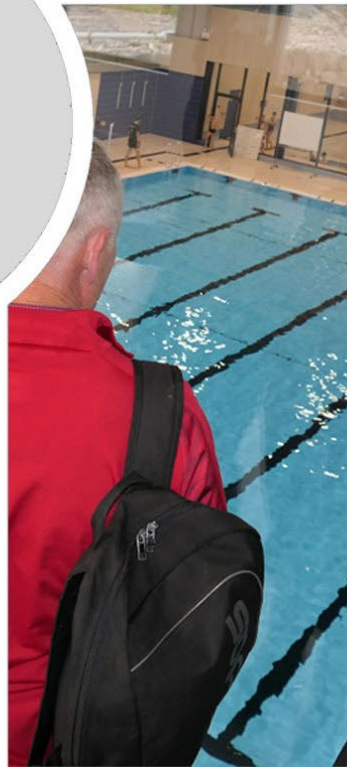

EIGERSUND KOMMUNE
Sammen for alle

Kommunedirektør Siri A. Meling

Ansvarlig styring...

**Vi er 15.342 innbyggere
som til sammen får
kommunale tjenester for
1,85 milliarder kroner...**

En kommune i endring

**Vi blir stadig flere eldre
innbyggere ... og færre
barn og unge.**

Hva gjør vi?

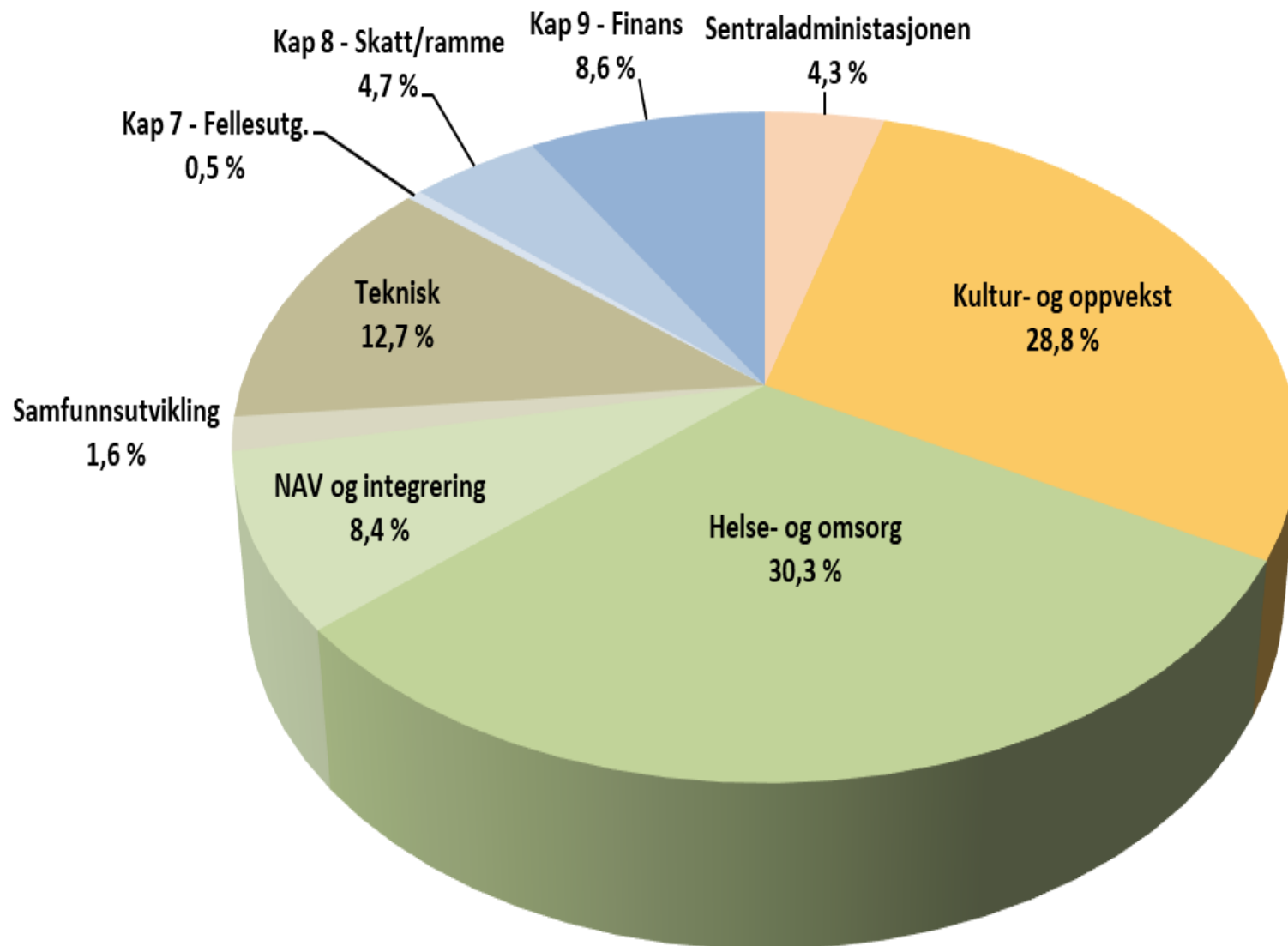

Prosentvis andel pr avdeling (brutto driftsutgifter)

VA-gebyrene

Foreslås ingen endring på:

- a) Vanngebyr**
- b) Avløpsgebyr**
- c) Feiegebyr**
- d) MVA går fra 25% til 15% pr 1/5-25**
- e) Renovasjon +7,5%**

Eiendomsskatt

Promillesatsen for eiendomsskatt foreslås økt med +1 promille på alle objekt.

Gir oss en økt inntekt på 20 millioner kroner.

Reduserer budsjetterte driftsreduksjoner.

Budsjett- og økonomiplan forslag

Kommunalsjef Finans og Analyse Tore L. Oliversen

Tilleggsprop. Statsbudsjettet 2025

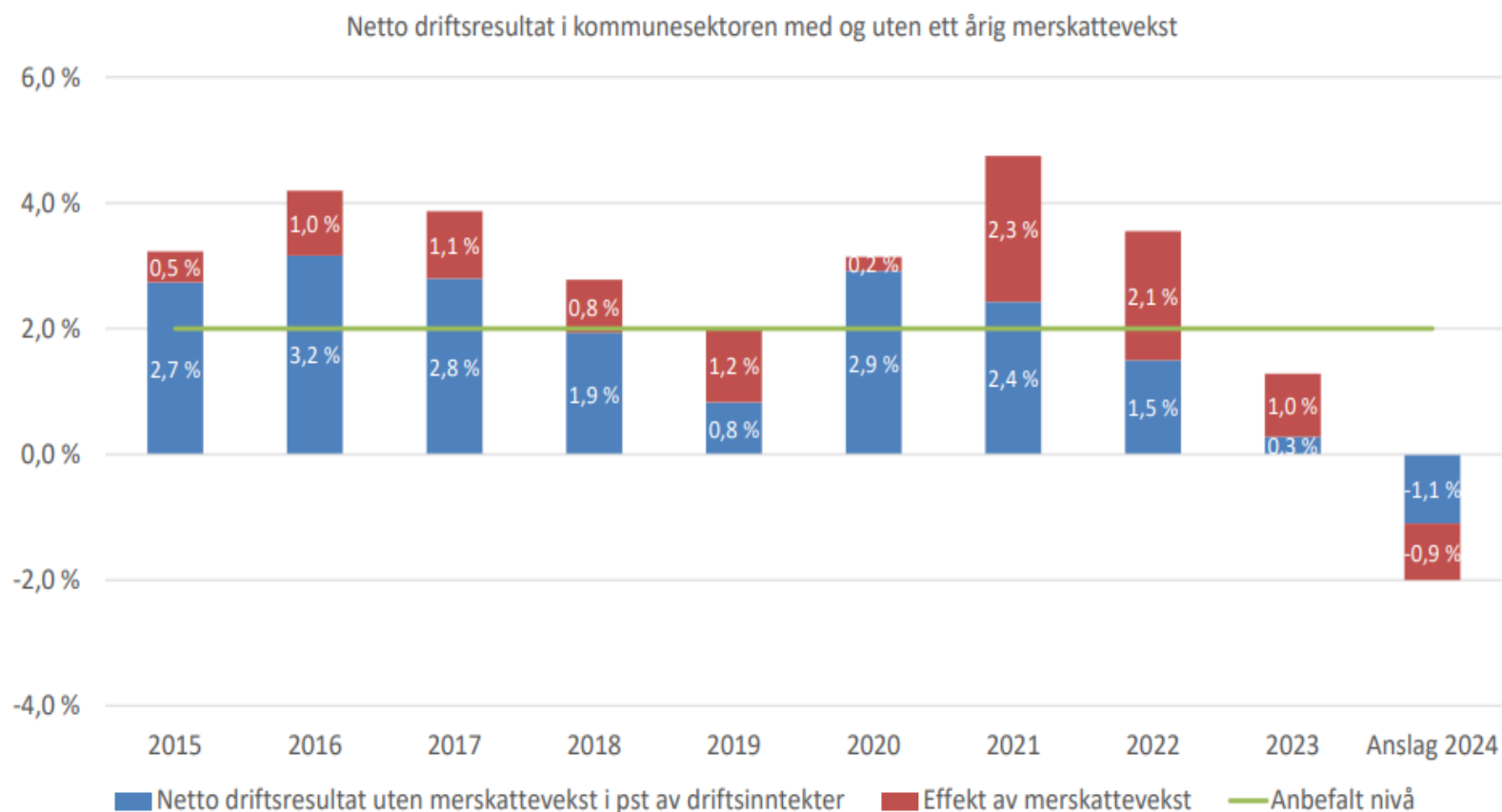
Økte midler til kommunene 1/11

- Samlet økning 5 mrd kr
 - 4,3 mrd kr kommunene
 - 700 mill kr fylkene
- Gis for 2024
- Gis for 2025 ->
- Varig økning i rammene
- Eigersund commune
 - +11,8 millioner kr pr år !

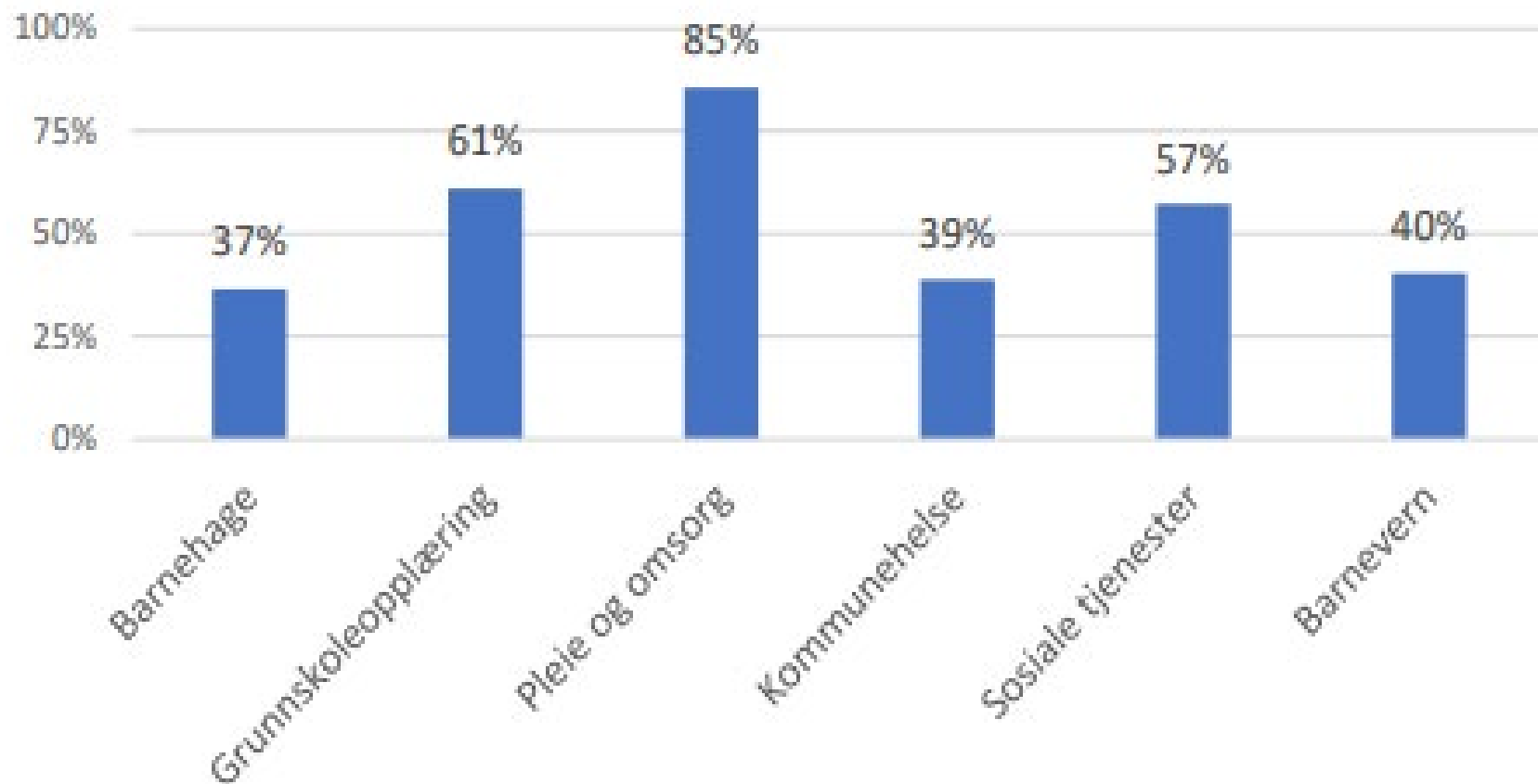
Kommunal- og distriktsminister
Erling Sande (Sp)

Underliggende press i kommuneøkonomien har blitt skjult av engangsinntekter fra skatt. Men i 2024 endres bildet, skattesvikt forsterker de voksende utfordringene

Merforbruk etter tjenesteområde andel av 131 kommuner med merforbruk

Økte behov for kommunale tjenester utfordrer kommunenes tjenesteproduksjon og skaper samtidig finansielle utfordringer

Flere ressurskrevende yngre tjenestemottakere (helse og omsorg)

Flere eldre med sammensatte pleiebehov

Utskrivningsklare pasienter fra spesialhelsetjenesten

Økte utgifter sosialhjelp, både flyktninger og norske.

Vanskelig å rekruttere personell som medfører økte kostnader i overtid, forskjøvet vakt, kjøp fra vikarbyrå og kjøp av dyre plasser.

Økt behov for tilrettelegging i barnehagene og skolene, inkludert spesialpedagogiske tiltak og spesialundervisning

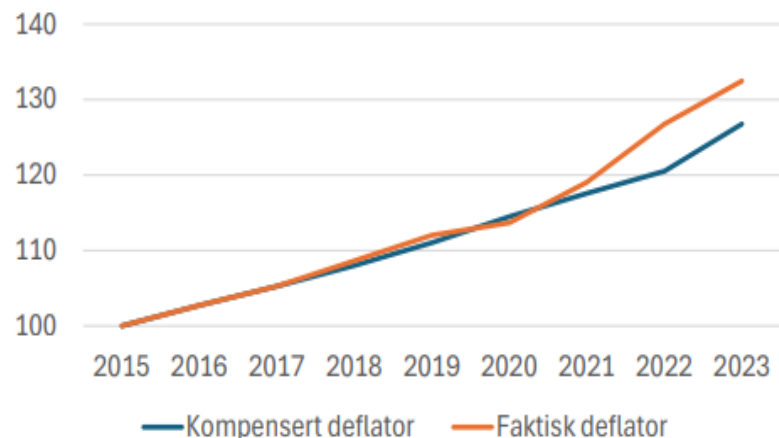
Økte behov bolig, aktivitet og tilrettelagt arbeid

Press i barnevernstjenestene

Uforutsett og ikke kompensert prisvekst i 2022 –hovedårsaken til en presset kommuneøkonomi

Illustrasjon av isolert effekt av lønns- og prisvekst
akkumulert 2015 - 2023

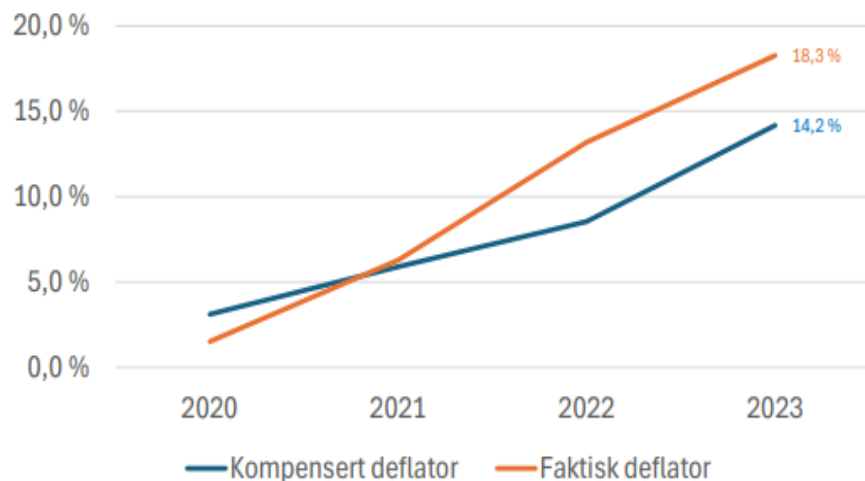

I overkant av 4 prosentpoeng høyere prisvekst enn anslått i perioden 2020 til 2023 reduserer isolert sett kjøpekraften til frie inntekter med 17 mrd. kroner i kommuner og fylkeskommuner.

I perioden 2020 – 2023 er samtidig frie inntekter oppjustert med i underkant av 6 mrd. kroner i RNB, hovedsakelig begrunnet med endrede lønns- og prisanslag.

Ekstra prisvekst utover det som er kompensert, og som kommuner og fylkeskommuner må finne dekning for innenfor egne budsjetttrammer, utgjør dermed i størrelsesorden 11 mrd. kroner.

Isolert effekt av lønns- og prisvekst 2020 - 2023, akkumulert

KS har klart å få forståelse for følgende

- Å få en rammeøkning i 2024
- Å få en varig rammeøkning fra og med 2025
- Dokumentert et forventet underskudd i 2024
- Dokumentere skattesvikt (staten reverserer)
- Vise underliggende kostnader/årsaker
- Forklaring på tidligere gode resultat
- Få endringen for 2025 før RNB25
- Få på plass en stor rammeøkning (5 mrd kr)

Nytt inntektssystem for kommunene

NOU Norges offentlige utredninger 2000: 22

Om oppgavefordelingen mellom stat, region og kommune

Utredning fra Oppgavefordelingsutvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon 5. juni 1998. Avgitt til Kommunal- og regionaldepartementet 3. juli 2000

NOU Norges offentlige utredninger 2017: 2

Integrasjon og tillit

Langsiktige konsekvenser av høy innvandring

NOU Norges offentlige utredninger 2024: 9

Ny lov om offentlige anskaffelser

Andre delutredning

NOU Norges offentlige utredninger 2022: 20

Et helhetlig skattesystem

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 9

Generalistkommunesystemet

Likt ansvar – ulike forutsetninger

NOU Norges offentlige utredninger 2022: 10

Inntektssystemet for kommunene

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 3

Mer av alt – raskere

Energiutvalgets rapport

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 14

Forsvarskommisjonen av 2021

Forsvar for fred og frihet

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Prop. 102 S

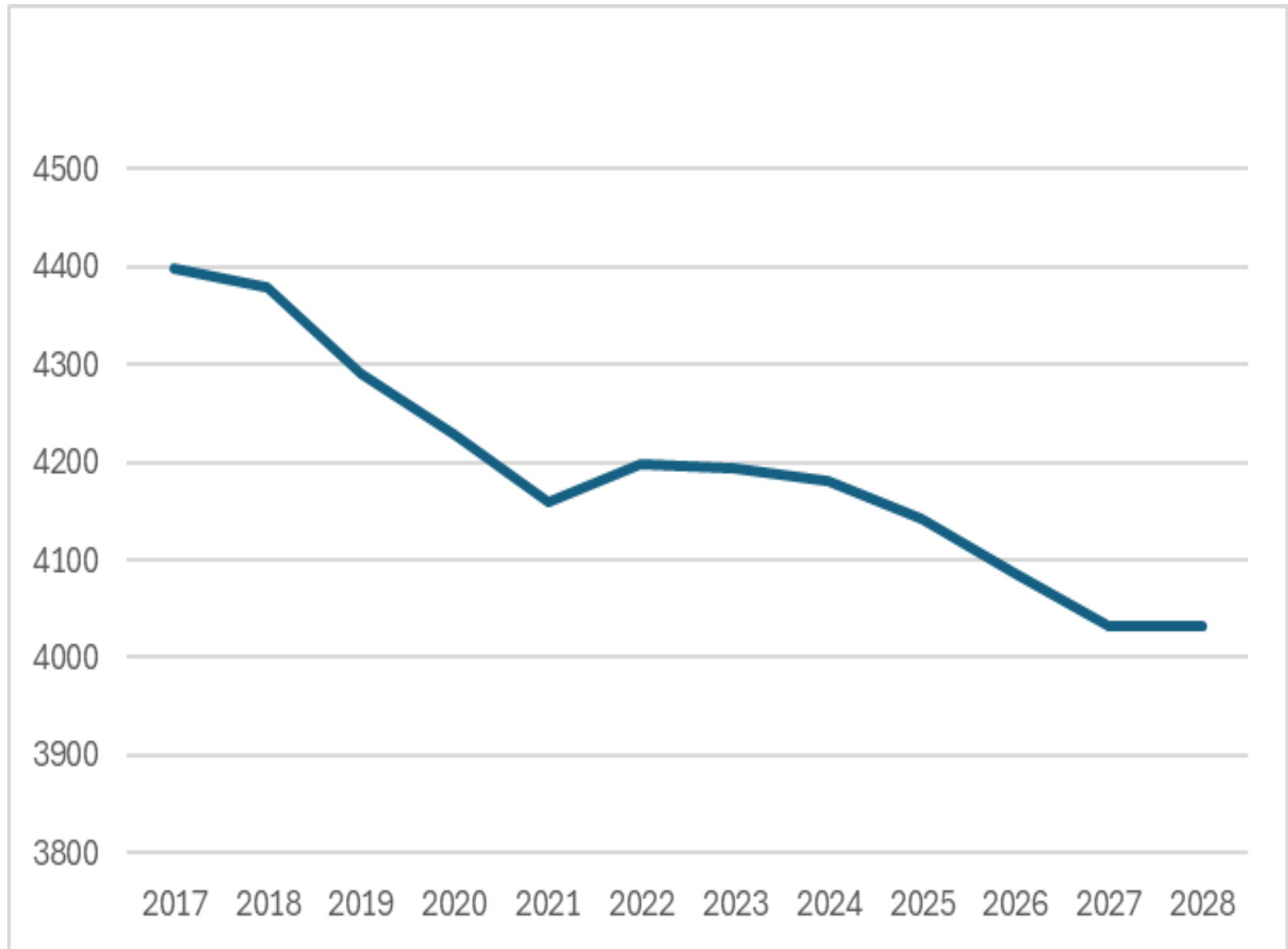
(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Kommuneproposisjonen 2025

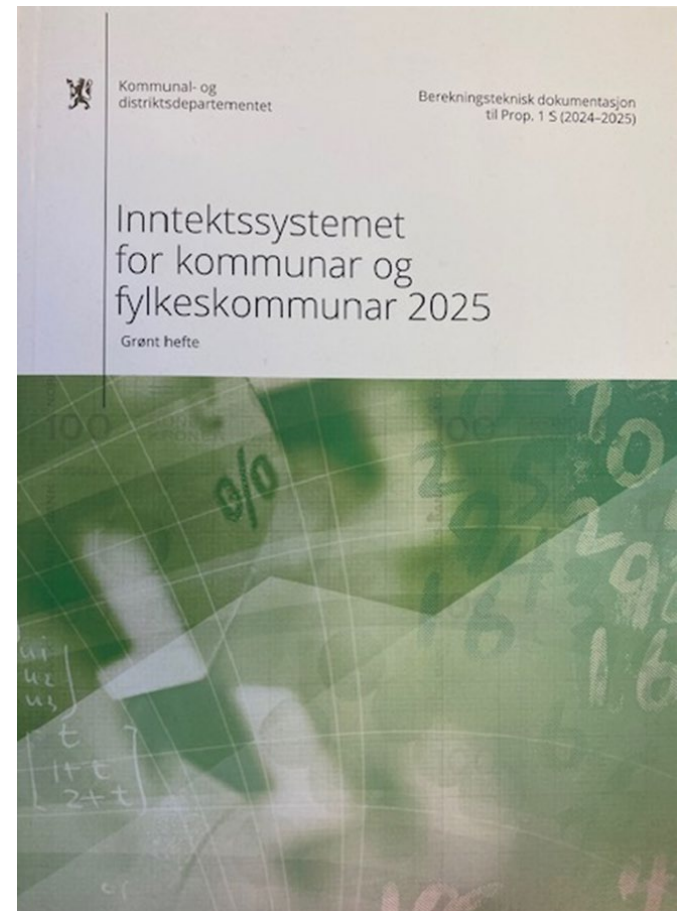

Innbyggere 0 – 22 år (SSB/EK)

Presset kommuneøkonomi

- Med lite handlingsrom
 - ✓ Viktig å ha fokus på økonomisk styring
 - ✓ Løpende inntekter dekker løpende utgifter
 - ✓ Kompenserer lønnsøkningen (?)
 - ✓ Forhold utenfor inntektsystemet!!
 - ✓ Ny svømmehall
 - ✓ M365
 - ✓ Næringstiltak (SU)

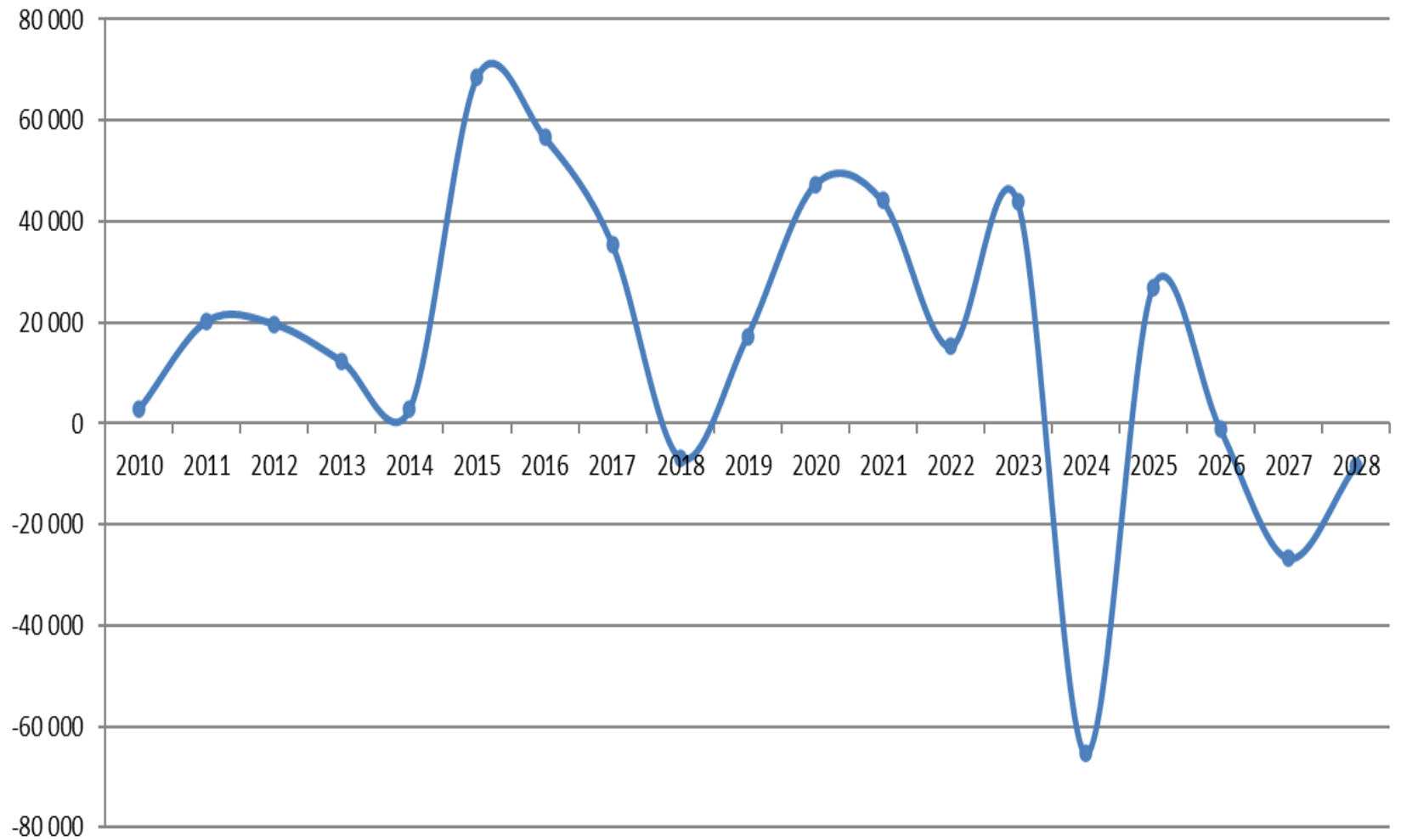
Risiko i budsjettet

- Pensjon og premieavvik
- Livslang AFP
- Skatteinngangen
- Lønnsporten
- Gjenstående driftsreduksjoner
- Renteutgiftene
- Finansinntektene
- Tilskuddsordning for toppfinansiering ressurskrevende tjenester
- Mottak og integrering av flyktninger
- Tjenester til unge brukere
- Barnevern
- Vil kommune få demografi-midler i fremtiden og hvor mye?
- Utgifter knyttet opp mot nytt sykehjem.
- Salg av tomter og bygninger
- Likviditeten er presset
- Disposisjonsfond er i stor grad disponert
- Vi har gjort en feil

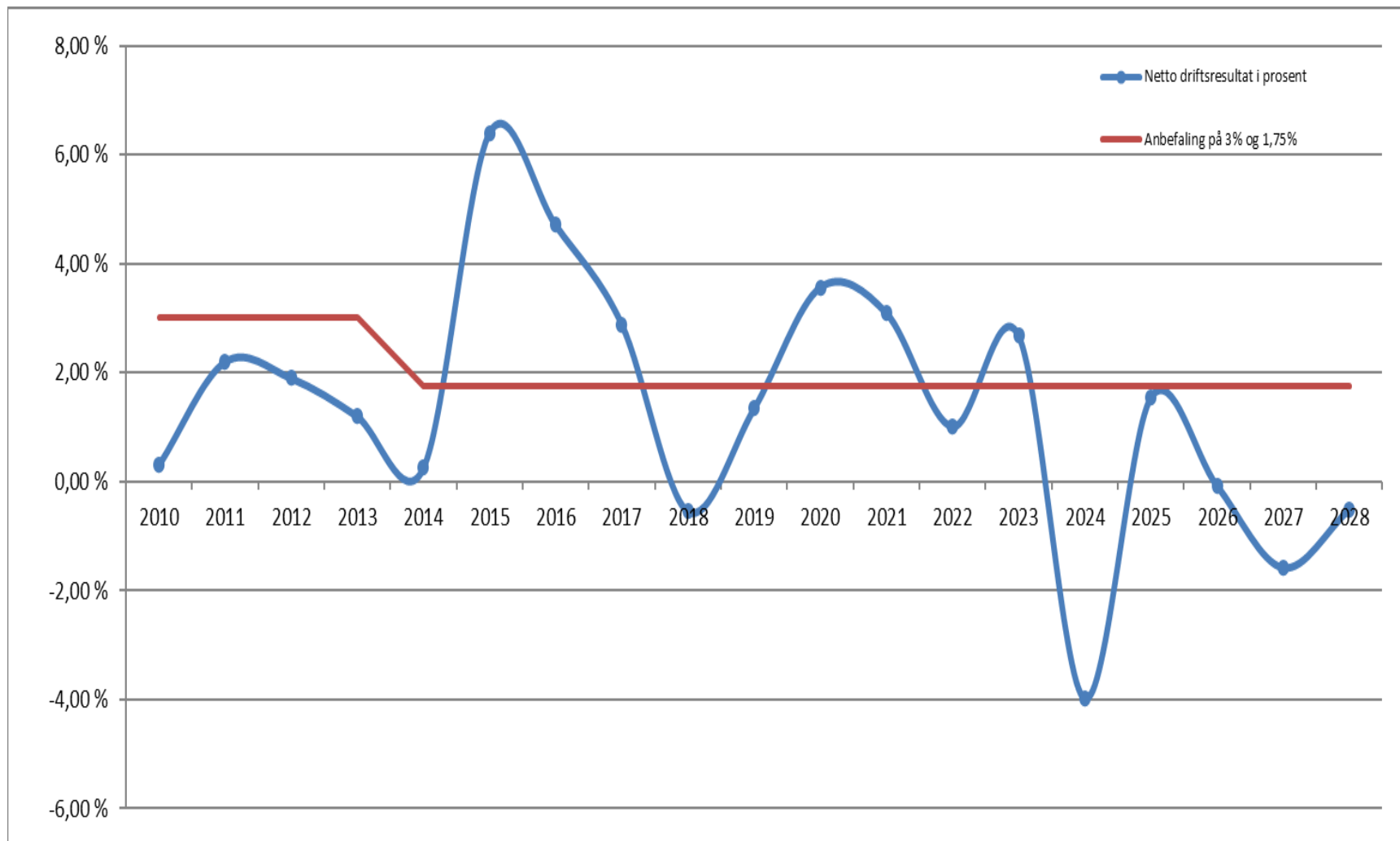

Netto driftsresultat 2010 - 2028 (tall i 1000kr)

Netto driftsresultat i %

Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
9 Sum driftsinntekter	1 635 238	1 646 812	1 746 485	1 724 607	1 699 412	1 678 495
15 Sum driftsutgifter	1 620 235	1 717 273	1 728 941	1 743 223	1 742 448	1 699 749
16 Brutto driftsresultat	15 003	-70 461	17 544	-18 616	-43 036	-21 254
22 Netto finansutgifter	-53 214	-80 450	-84 736	-76 666	-77 837	-81 411
23 Motpost avskrivninger	82 138	85 500	94 140	94 140	94 140	94 140
24 Netto driftsresultat	43 926	-65 411	26 948	-1 142	-26 733	-8 525
	2,69 %	-3,97 %	1,54 %	-0,07 %	-1,57 %	-0,51 %

Økonomisk oversikt drift - fond

Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering	16 267	22 864	0	0	0	0
26 Avsetninger til bundne driftsfond	9 796	11 353	4 566	1 739	978	135
27 Bruk av bundne driftsfond	-13 773	-7 346	-3 426	-4 296	-3 058	-7 011
28 Avsetninger til disposisjonsfond	31 636	16 074	35 965	12 078	7 853	7 853
29 Bruk av disposisjonsfond	0	-108 356	-10 157	-10 663	-32 506	-9 502
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	43 926	-65 411	26 948	-1 142	-26 733	-8 525

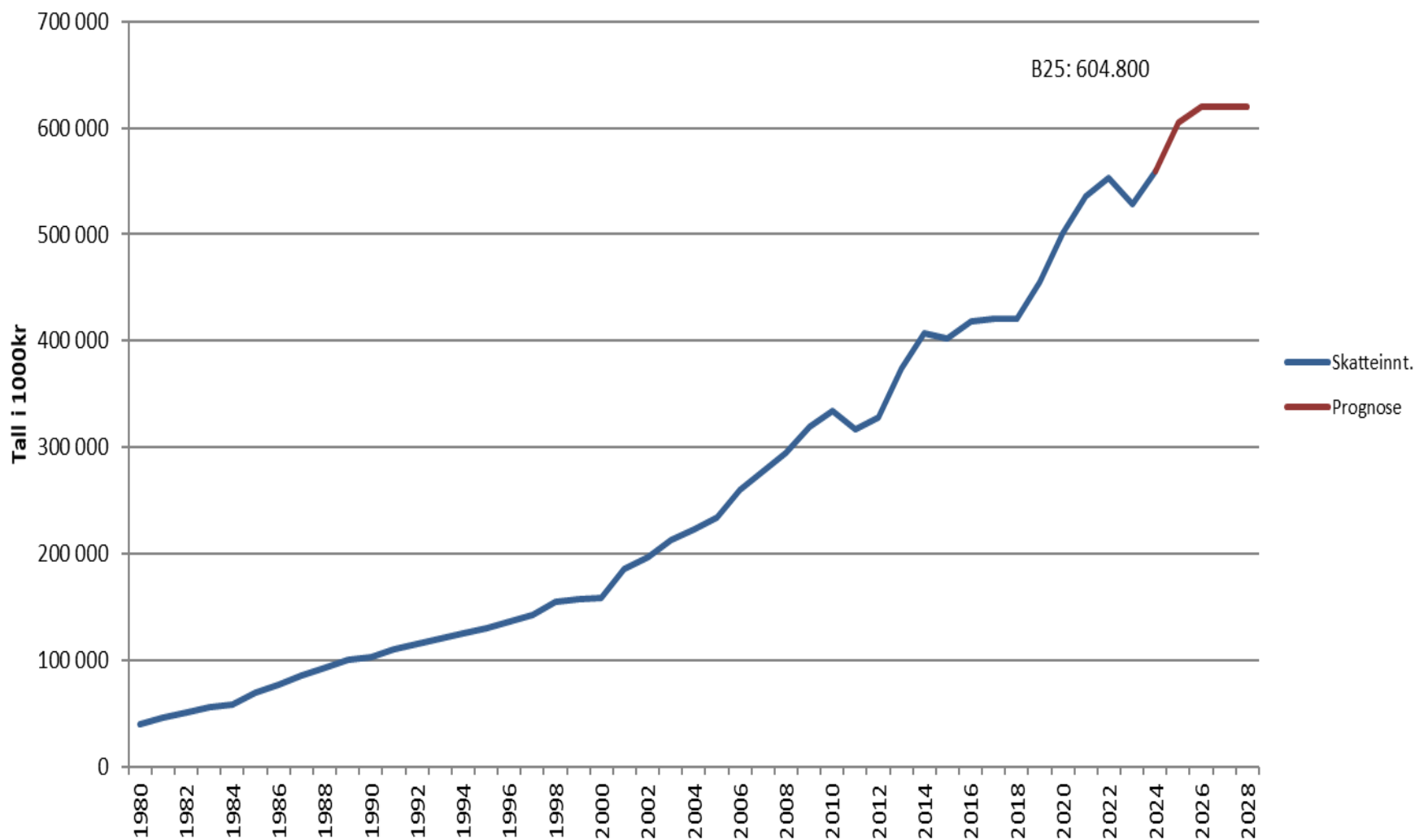

Vi får økte inntekter

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Endring 24 >25
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	482 381	502 098	546 150	44 052
2 Inntekts- og formuesskatt	527 573	559 200	604 800	45 600
3 Eiendomsskatt	66 962	66 399	86 847	20 448
4 Andre skatteinntekter	3 124	8 553	9 816	1 263
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	55 608	52 014	49 143	-2 871
6 Overføringer og tilskudd fra andre	330 710	284 271	274 240	-10 031
7 Brukerbetalinger	35 266	27 367	31 130	3 763
8 Salgs- og leieinntekter	133 616	146 909	144 359	-2 550
9 Sum driftsinntekter	1 635 238	1 646 812	1 746 485	99 673
15 Sum driftsutgifter	1 620 235	1 717 273	1 728 941	11 668
16 Brutto driftsresultat	15 003	-70 461	17 544	88 005
				0
22 Netto finansutgifter	-53 214	-80 450	-84 736	-4 286
24 Netto driftsresultat	43 926	-65 411	26 948	92 359
	2,69 %	-3,97 %	1,54 %	5,51 %

Årlig skatteinngang Eigersund kommune 1980 - 2028

Netto rammer for avdelingene drift

Til fordeling drift	2024	2025	2026	2027	2028
Sentraladministrasjon	74 254	73 047	71 747	72 747	71 747
Kirken	5 861	6 101	6 101	6 101	6 101
Fellesfunksjoner - Kap 7	-7 936	9 875	13 634	14 479	13 168
Kultur og oppvekst	495 506	500 344	501 664	508 630	507 900
Kap. 4 - NAV og integrering	45 308	45 210	46 210	47 210	48 200
Helse og omsorg	475 185	489 113	486 608	482 392	476 792
Samfunnsutvikling	14 567	16 431	17 081	17 531	16 881
Tekniske tjenester	106 161	113 423	113 142	112 121	110 263
Vann og Avløp - selvfinansierende	0	0	0	0	0
Sum fordelt til drift	1 208 905	1 253 545	1 256 188	1 261 211	1 251 052

Nytt sykehjem

- Nytt sykehjem på Lagård – KS-møte 23/9-24.

Vedtaket i KS var som følger:

1. Nytt sykehjem bygges med 60 langtidsplasser og bygges i ett byggetrinn.
2. Kommunedirektør vurderer om det er økonomisk fornuftig å planlegge bygget med tanke på mulig behov for en framtidig utvidelse.
3. Det forutsettes avtale om erverv av tomt o_IN3 på Lagård.
4. Kommunedirektør vurderer samlokalisering av andre tjenester på Lagård i sammenheng med pågående omstrukturering innen Helse- og omsorg.
5. Fremdrift og bevilgning sees i budsjettsammenheng

Nytt sykehjem

- Investering – brutto 484 millioner kroner
- Eventuell sambruk – prosjektperioden.
- driftskostnadene - anslag beløp pr år:
 - Bemanning HO – 55 mill kr
 - Teknisk drift – 5 mill kr
 - Finanskostnader – 20 mill kr
- Driftsutgifter 2025 – 2036: **455 millioner kr!**
 - Gradvis innfasing
 - Bruk av demografi-midler
 - Se på eksisterende drift i Helse og omsorg

Innfasing av sykehjemsplasser (hele tusen kr)

Forhold	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Økt demografitilskudd i rammen	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Økt demografitilskudd i rammen		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Økt demografitilskudd i rammen			-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Økt demografitilskudd i rammen				-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Økt demografitilskudd i rammen					-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt demografitilskudd i rammen						-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt demografitilskudd i rammen							-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt demografitilskudd i rammen								-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt demografitilskudd i rammen									-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Økt demografitilskudd i rammen										-2 000	-2 000	-2 000
Økt demografitilskudd i rammen											-2 000	-2 000
Sum økt ramme fra staten	-6 000	-11 000	-16 000	-20 000	-23 000	-26 000	-29 000	-32 000	-35 000	-37 000	-39 000	-39 000
Mulige omdisponeringer AVD												
Omdisponeringer HO					-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Omdisponeringer KO	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Endring finanseringsmodell Ressurskrevende		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Samlede "økte inntekter"	-7 500	-16 500	-21 500	-25 500	-38 500	-41 500	-44 500	-47 500	-50 500	-52 500	-54 500	-54 500
Teknisk drift					5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Finansutgifter nytt senter		500	750	1 500	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Finansutgifter ombygging dagens Lagård												
Bemanning nytt sykehjem					20 000	20 000	20 000	27 500	27 500	36 000	46 000	55 000
Sum utgifter	0	500	750	1 500	45 000	45 000	45 000	52 500	52 500	61 000	71 000	80 000
Avsetning til fond	7 500	16 000	20 750	24 000								
Bruk av fond					-6 500	-3 500	-500	-5 000	-2 000	-8 500	-16 500	-25 500
Sum drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Endringer i reduksjonene

AVD	Forhold (beløp i hele tusen kr)	2025	2026	2027	2028	Sum
Teknisk	Driftsreduksjon innmelding RBR - TTD-16	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Teknisk	Reduksjonene reduseres	5 000	5 710	5 710	5 710	22 130
Teknisk	Red. reduksjonene knyttet opp mot økt rammetilskudd	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
KO	Driftsred. Jfr KS-vedtak 138/23 - reduseres	8 000	15 000	15 000	15 000	53 000
KO	Red. reduksjonene knyttet opp mot økt rammetilskudd	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
HO	Vertskommunenenedtrappingen	5 700	5 600	5 600	4 000	20 900
	Sum reduserte driftsreduksjoner	37 500	45 110	45 110	43 510	171 230
	Finansiering av reduserte driftsreduksjoner					
Kap 8	Økt eiendomsskatt på alle objekt	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Kap 8	Økt netto skatt som følge av nytt inntektssystem		-7 710	-7 710	-7 710	-23 130
Kap 8	Økt Vertskommunetilskudd i forhold til HØP24	-5 700	-4 100	-2 500	-5 600	-17 900
Kap 8	Økte demografimidler	-750	-750	-750	-750	-3 000
Kap 8	Økt rammetilskudd 1/11-24 +5 mrd kr	-11 800	-11 800	-11 800	-11 800	-47 200
	Sum økte inntekter	-38 250	-44 360	-42 760	-45 860	-171 230
	Avvik økte innteker og reduserte reduksjoner	-750	750	2 350	-2 350	0

Driftsreduksjoner i ØK-plan

Samlet oversikt urealiserte driftsreduksjoner						Beløp i hele tusen
Krav til driftsreduksjoner	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Sentraladministrasjonen	-3 891	-1 086	-5 371	-5 371	-5 371	-5 371
Kultur og oppvekst	-10 639	-10 117	-10 263	-8 861	-1 761	-1 761
Helse og omsorg	-9 608	-10 078	-9 035	-15 452	-19 452	-25 052
Samfunnsutvikling	-	-	-	-	-	-
Teknisk avdeling	-8 200	-8 780	-9 050	-8 340	-8 340	-8 340
Sum tjenesteområdene	-32 338	-30 061	-33 719	-38 024	-34 924	-40 524

Konsekvenser - driftsreduksjoner

- Fortsatt behov for omstilling
- Fortsatt behov for endringer
- Fortsatt behov for strukturendringer
- «Tryggere» omstilling
- Endringene sikrer tjenesteproduksjonen bedre

Investeringer i økonomiplan

Investeringer	Prosjekt	2024	2025	2026	2027	2028
Sentraladministrasjon		14 598	12 568	12 875	12 875	14 450
Kirken		1 200	0	0	1 000	0
Kultur og skole		138 000	16 000	51 500	15 500	27 500
Helse og omsorg		40 750	22 100	13 350	93 000	380 000
Samfunnsutvikling		1 000	3 450	9 900	500	0
Teknisk		62 825	73 445	50 525	58 725	47 125
Vannsektoren		59 200	11 000	23 650	20 200	12 200
Avløpssektoren		20 800	18 300	9 700	5 500	5 500
Investeringer i anleggsmidler		338 373	156 863	171 500	207 300	486 775
Start lån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Årlig finansieringsbehov		368 373	186 863	201 500	237 300	516 775

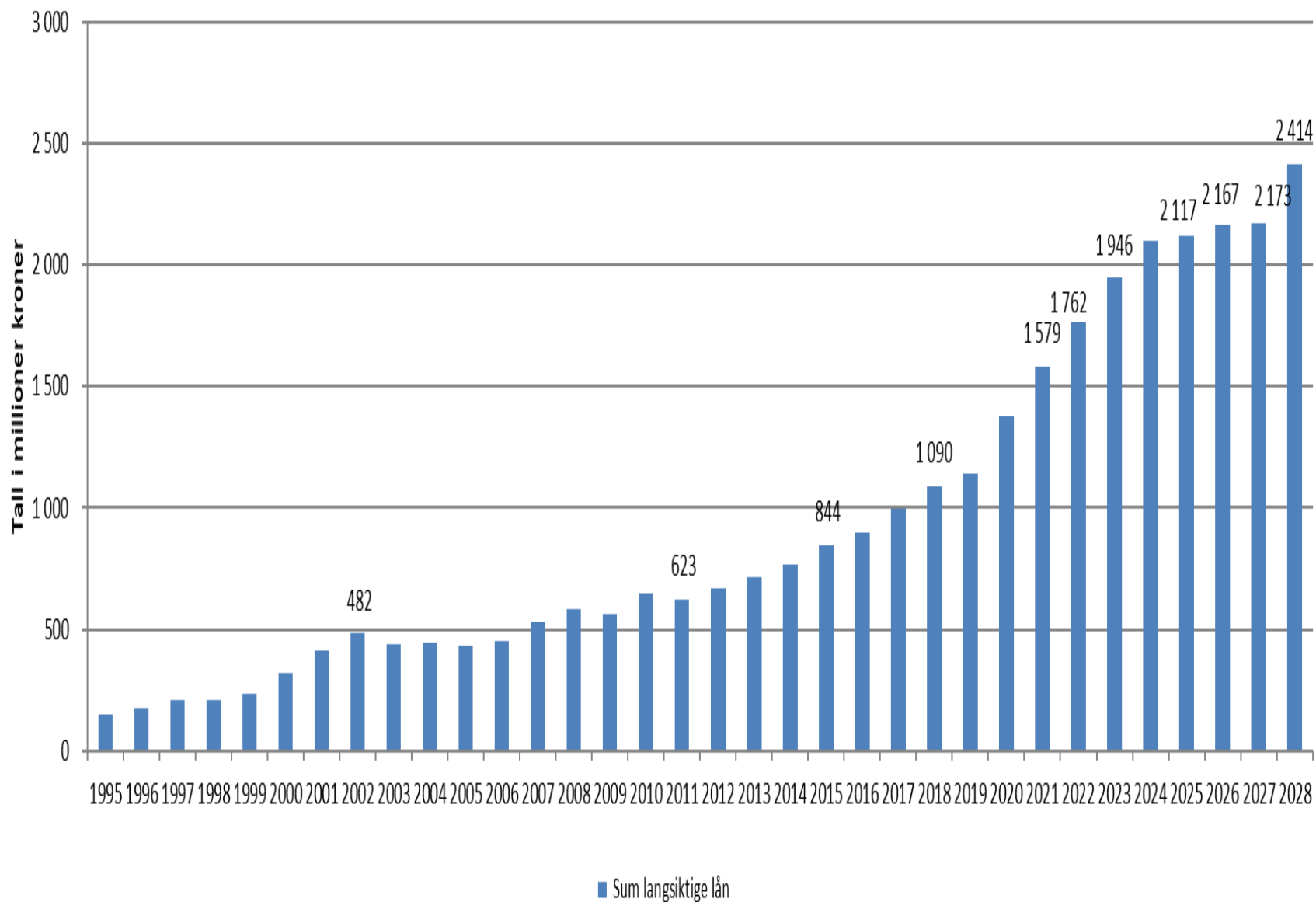
Investeringer - finansieringsbehov

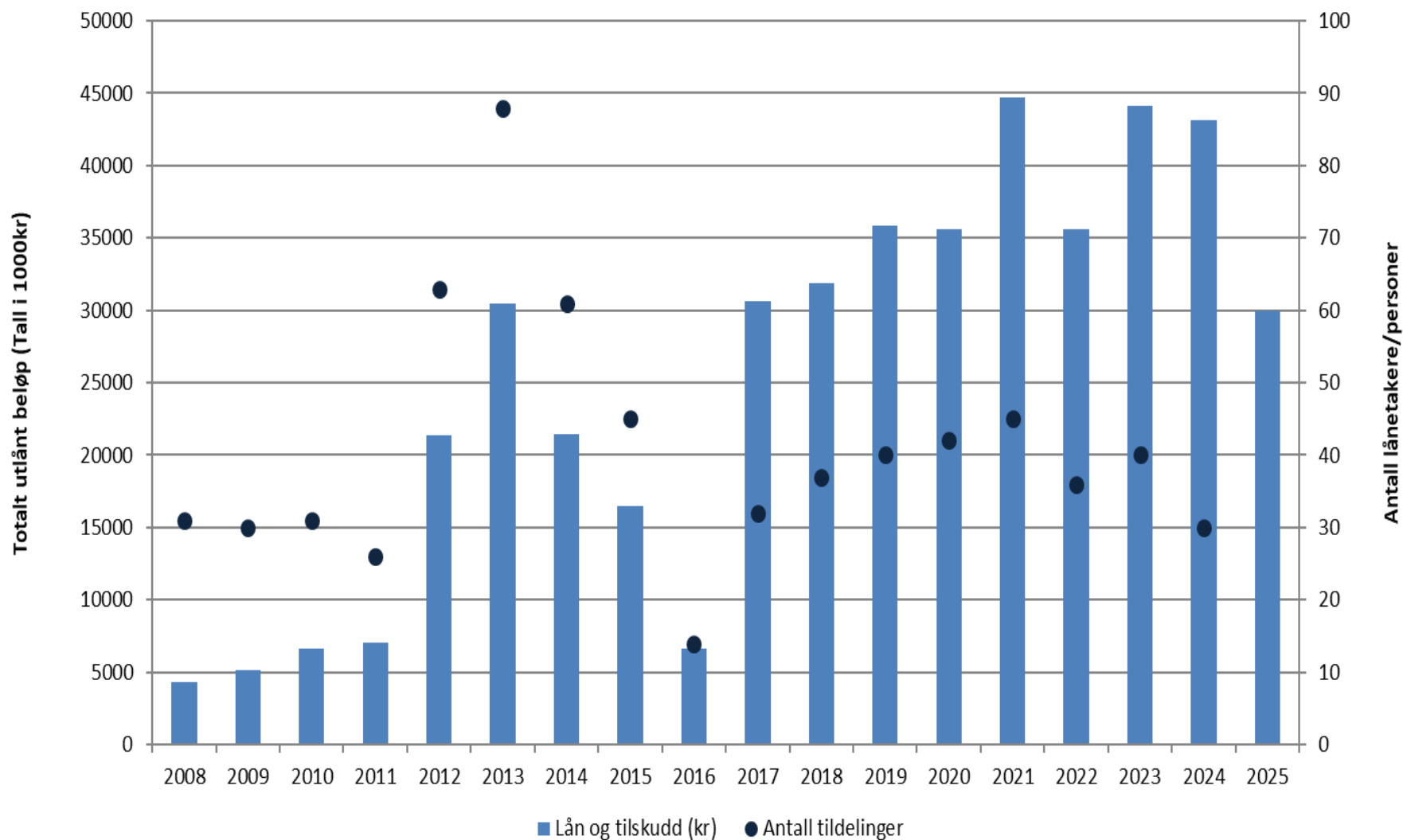
Investeringer	2025	2026	2027	2028	Sum
Investeringer i anleggsmidler	156 863	171 500	207 300	486 775	1 022 438
Startlån	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
Årlig finansieringsbehov	186 863	201 500	237 300	516 775	1 142 438
Avsetning til fond	4 180	4 180	4 180	4 180	16 720
Sum alle utgiftsposter i investering	191 043	205 680	241 480	520 955	1 159 158

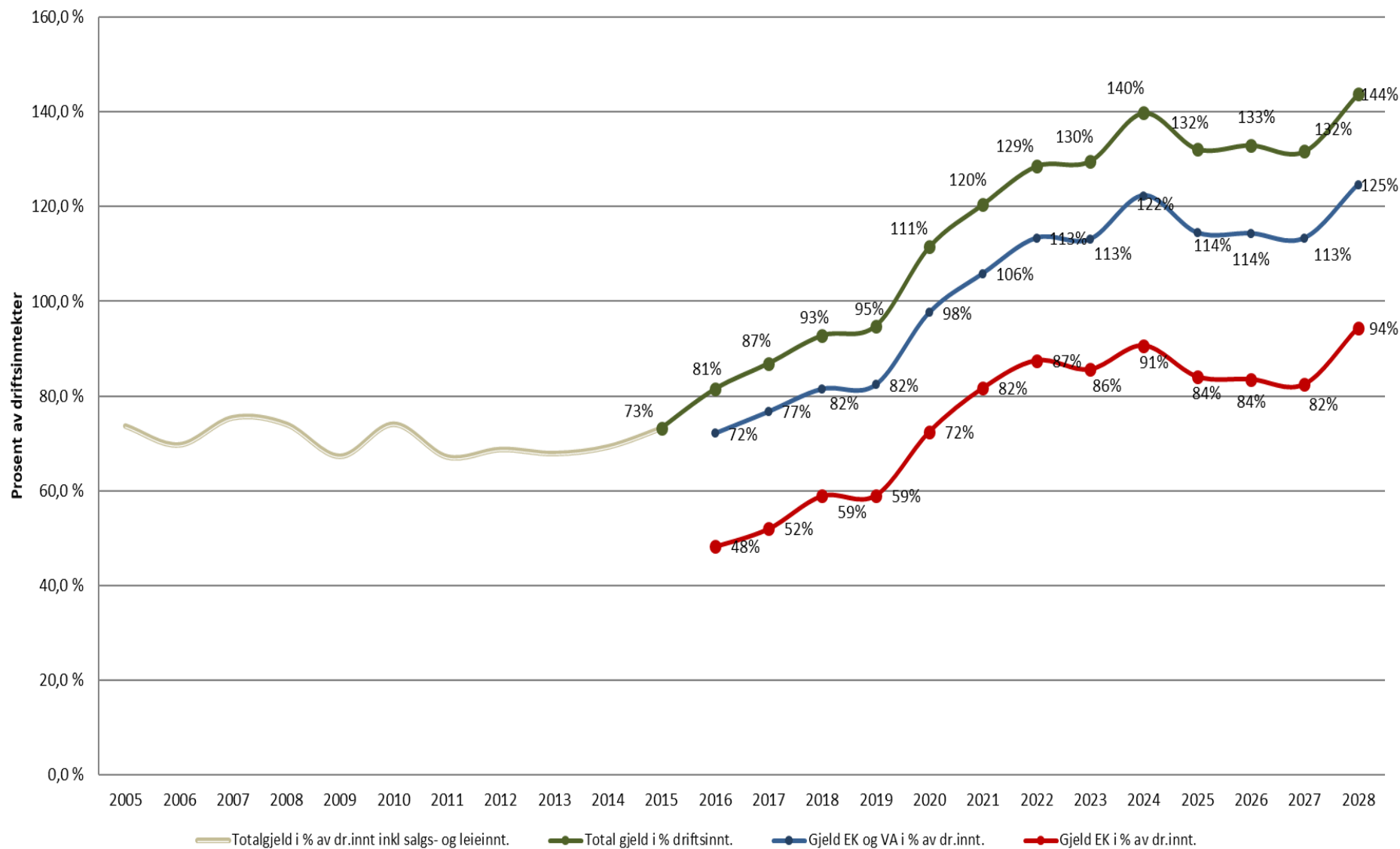
Utvikling sum samlede langsiktige lån (inkl Startlån og VA)

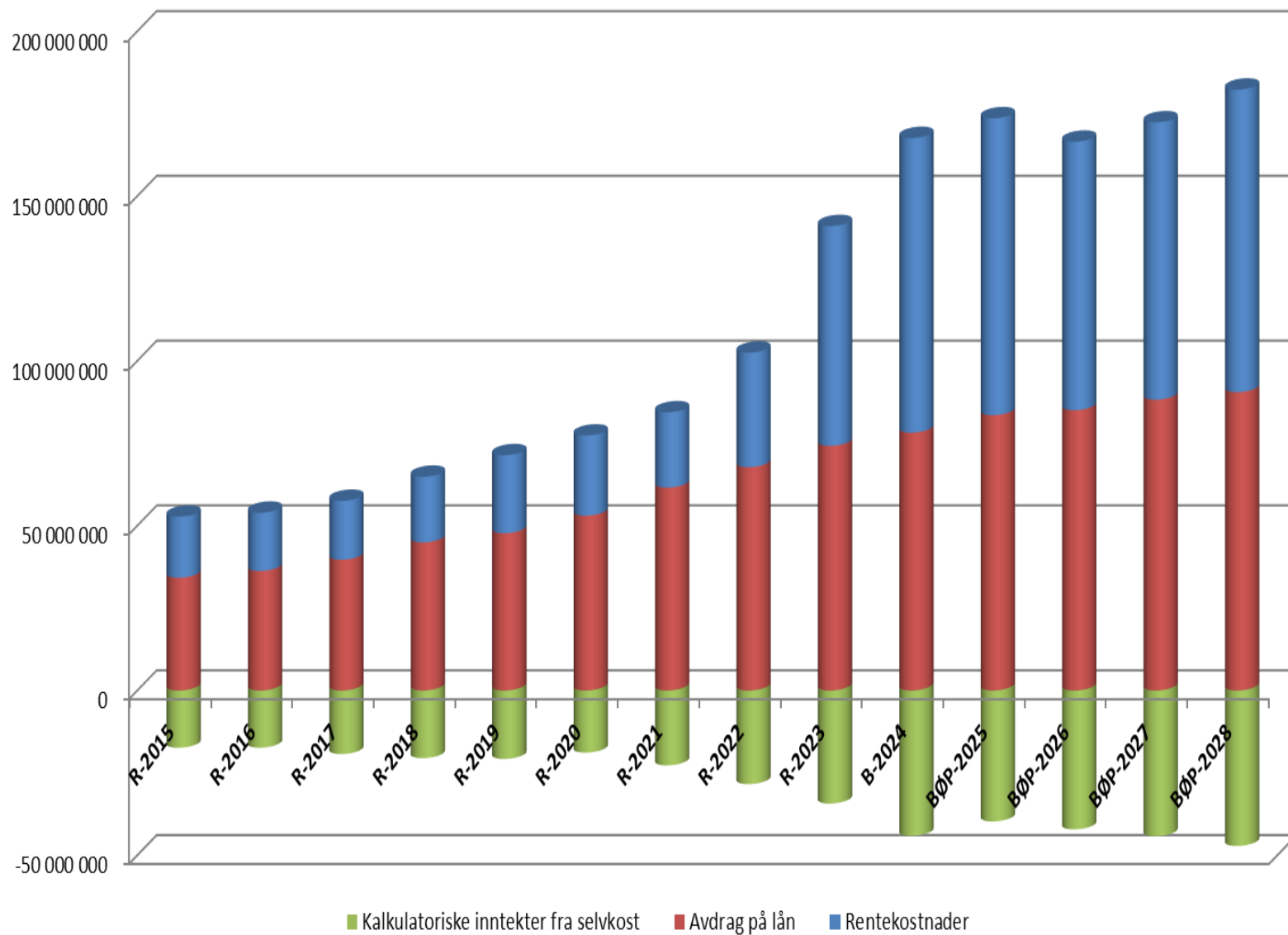
Startlån: totalt utlån+tilskudd og antall lån- og tilskuddsmottakere 2008 - 2025

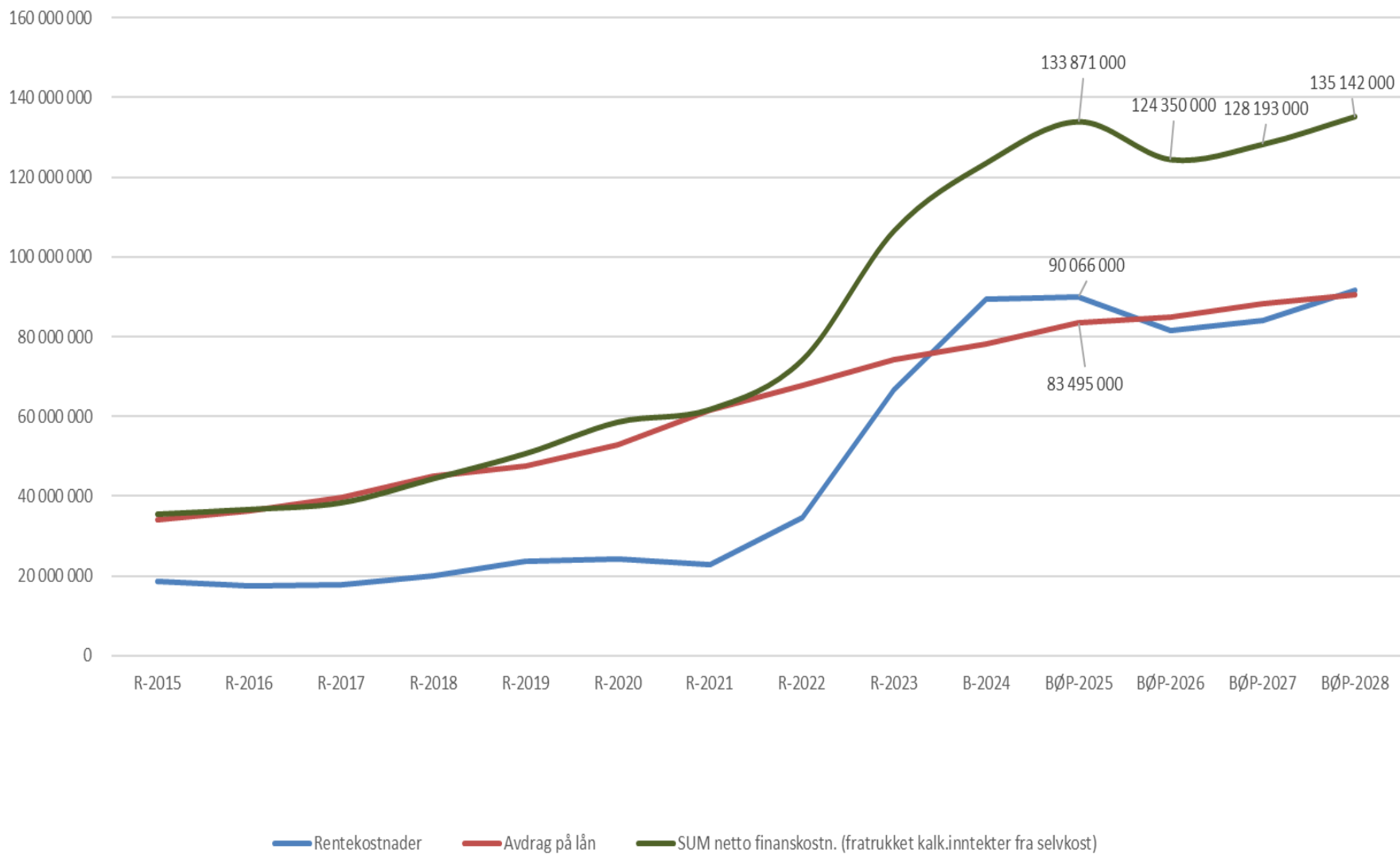
Gjeld i prosent av driftsinntekter 2005 - 2028

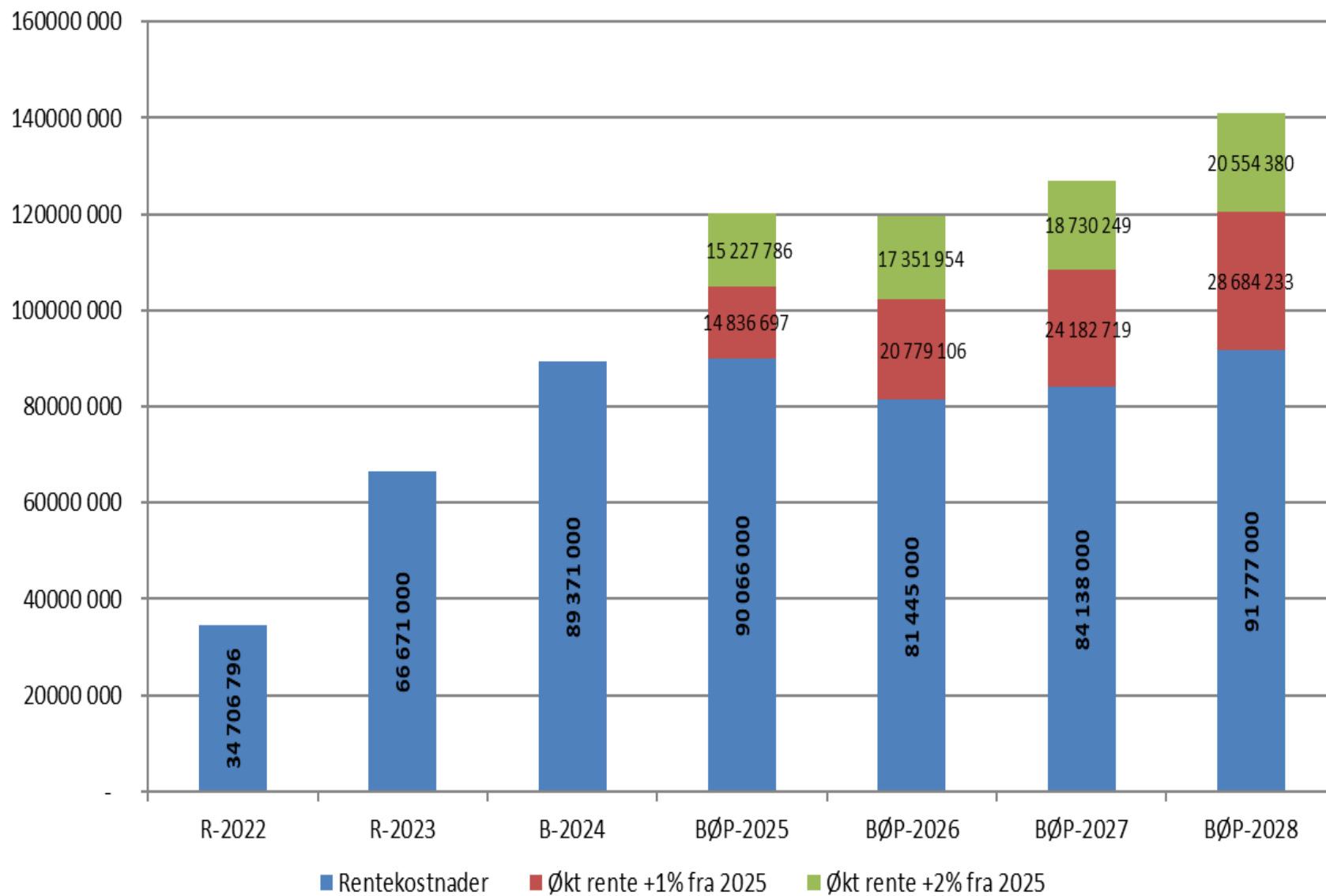
Utvikling finanskostnader 2015 - 2028

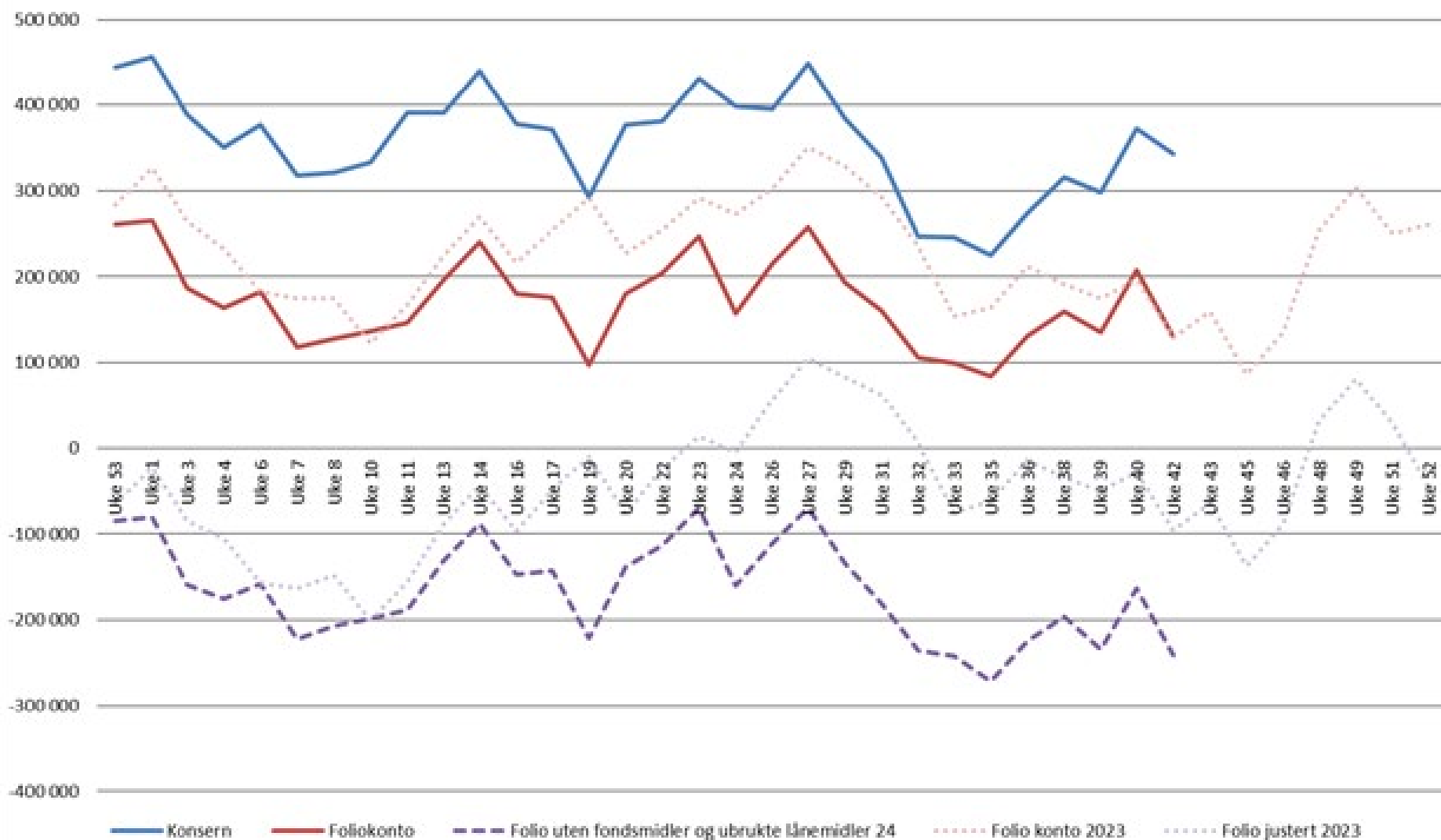
Utvikling finanskostnader 2015 - 2028

Rentekostnader og stresstest med økning 1% og 2%

Likviditetsoversikt 2024

Spørsmål?

